

خون ریزی دستگاه گوارشی فوقانی

خون ریزی دستگاه گوارشی فوقانی در اثر صدمه و آسیب موضعی و زخم های معده ایجاد میشود.

خون ریزی های دستگاه گوارش (GIB) به دو دسته با منشأ فوقانی و تحتانی تقسیم میشوند. خون ریزی هایی که از قسمت اثنی عشر به بالا رخ داده باشند، خون ریزی دستگاه گوارش فوقانی (UGIB) نامیده میشوند.

علل خون ریزی دستگاه گوارش فوقانی:

بیماری هایی که موجب خون ریزی گوارشی فوقانی میشود عبارتند از:

زخم های معده و اثنی عشر، واریس های گوارشی، خراشیدگی های مخاط معده و یا اثنی عشر، خراشیدگی های التهابی مری، بدخیمی ها و دلایل نامعلوم.

« یکی از علل شایع خون ریزی های گوارشی، استفاده بی رویه از داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی مثل مگنامیک اسید، دیکلوفناک، بروفن و پیروکسیکام است »

نشانه های خون ریزی:

خون ریزی گوارشی به پنج شکل زیر میتواند ظاهر شود:

- استفراغ خون روشن با موادی با زمینه قهوه ای که نشانه خون ریزی قسمت فوقانی دستگاه گوارش است.
- مدفوع قیری و بدبو که ملنا نام دارد و بر وجود خون حداقل به مدت 14 ساعت در دستگاه گوارش دلالت میکند.
- عبور خون قرمز روشن یا خرمائی مایل به قرمز در مدفوع که این تظاهر بیشتر مربوط به خون ریزی قسمت تحتانی دستگاه گوارش است، اگرچه در خون ریزی های وسیع دستگاه گوارش فوقانی نیز چنین تظاهری میتواند وجود داشته باشد.
- خون ریزی مخفی گوارشی که در آزمایشات اختصاصی مربوط به مدفوع تشخیص داده میشود.
- علائم از دست دادن خون یا کم خونی مانند سیاهی رفتن چشم، غش، درد قفسه سینه یا تنگی نفس.

راه های پیشگیری:

- رعایت کردن حد تعادل در خوردن و آشامیدن
- افزایش تعداد وعده های غذایی و کاهش حجم غذا در هر وعده غذایی
- پرهیز از مصرف غذاهایی که معده را تحریک میکنند مانند غذاهای ادویه دار، مواد خوراکی اسیدی، غذاهای سرخ کرده و پرچرب
- پرهیز از مصرف نوشیدنی های الکلی چرا که الکل باعث تحریک پذیری و ساییده شدن لایه مخاطی معده شده و در نهایت منجر به التهاب و خون ریزی معده میشود.
- اجتناب از استعمال سیگار، زیرا کشیدن سیگار در لایه محافظ معده اختلال ایجاد کرده و معده را مستعد ابتلا به گاستریت و همچنین زخم معده میکند. سیگار در عین حال اسید معده را افزایش می دهد و بهبود معده را به تاخیر می اندازد.
- مصرف مسکن های حاوی استامینوفن به جای ایبوپروفن.
- عدم مصرف داروهای چون آسپرین تا حد امکان

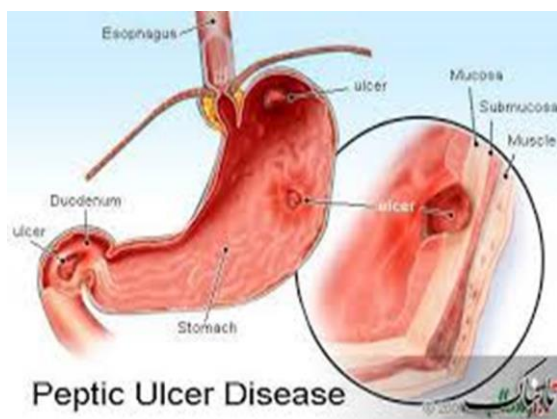
مرکز آموزشی و درمانی امیرالمؤمنین علی (ع)

مراغه

موضوع :

خون ریزی دستگاه گوارش

فوقانی (UGIB)

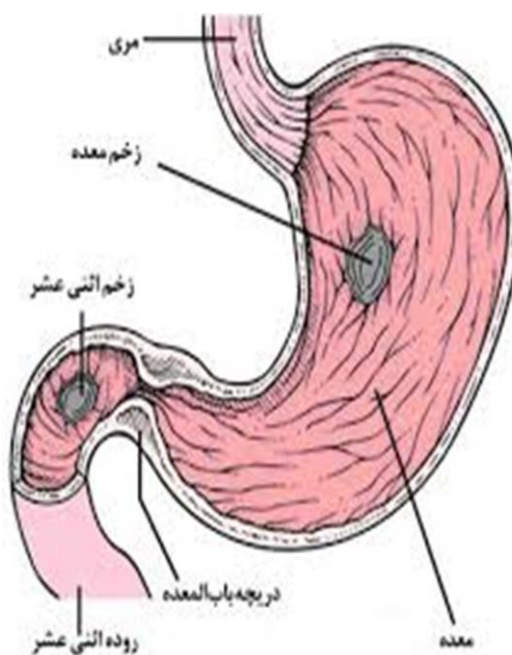
تهیه و تنظیم :

واحد آموزش سلامت

بهار 1402

درمان:

- مراجعه به پزشک یا مرکز درمانی
- مصرف داروهای کاهش دهنده اسید معده طبق دستور پزشک.
- در صورت وجود عوارض شدیدتر مانند خونریزی نیاز به بستری و مداوا در بیمارستان

منابع:

برونر سودارث - گوارش

علائم و یافته ها:

اگرچه شروع خون ریزی ممکن است در ارتباط با خستگی، تنش، فشار عصبی، عفونت دستگاه گوارش فوقانی، بی احتیاطی در رژیم غذایی، مصرف الکل و یا داروهای محرک باشد، ولی ممکن است بدون وجود هیچ عامل مستعد کننده مشخصی نیز خونریزی اتفاق افتد.

علائم و یافته ها به شدت خون ریزی بستگی دارد.

در خون ریزی خفیف و کم (کمتر از 500 میلی لیتر) بیمار ممکن است فقط دچار کمی ضعف و تعریق شود. خون ریزی های قابل توجه منجر به تغییر در وضعیت ضربان قلب و فشار خون می شوند همچنین اغلب با ضعف، سرگیجه، تنگی نفس، درد کرامپی شکم و اسهال همراه هستند. از دست دادن شدید خون (بیش از 2 لیتر در 24 ساعت) ممکن است سبب بروز علائم شوک شود.